

Crítica de la raó cínica

Ds, 5/12/2009 per Francesc Torralba

[Primum Vivere](#)

Fa temps que dono voltes a la *Crítica de la raó cínica* de Peter Sloterdijk. L'editorial Siruela l'ha reeditat una altra vegada. Aquesta obra que va ser publicada en 1983, té un especial interès per comprendre un dels fenòmens més difusos, però, ahora, més persistents que es dona avui en la cultura i en les societats occidentals: el cinisme.

És veritat que el filòsof de Karlsruhe és polèmic, provocatiu i, a voltes, espès i desagradable de llegir. No hi ha dubte que és un mestre de la transgressió i del desconcert, però en les seves anàlisis s'hi amaguen veritats com temples que, tot s'ha de dir, sap greu reconèixer i ens plauria mirar a un altre costat. Ha tingut l'habilitat de fer-se un forat en els mitjans de comunicació d'Alemanya i de generar una de les polèmiques més sonades dels últims anys amb Jürgen Habermas a propòsit de la publicació del seu llibre-pamflet, *Normes per al parc humà*. No estem davant d'un pensador convencional, ni acadèmic. És venerat per alguns i, per la gran majoria de professors de filosofia, ignorat.

Segons la seva tesi, estem submergits en un immens nihilisme, que, tot s'ha de dir, ja va profetitzar Friedrich Nietzsche i va descriure després Martin Heidegger. El fill madur del nihilisme és el cinisme postmodern, una actitud que es caracteritza per dissoldre tota idea, tota convicció, tota paraula essencial, tot ideal. El cínic ja no creu en res i es mofa del qui creu. Sent una espècie de nostàlgia per aquell món del passat en el qual les persones tenien coratge i donaven, si calia, la seva vida per a quelcom més gran que ells mateixos: Déu, la pàtria, la religió, el partit. El cínic ve de tornada, no creu en el futur, tampoc no es fia de les lliçons del passat, sacralitza el present i es distreu amb els grans mecanismes d'evasió que la societat de consum ens prepara cada dia per passar la jornada.

Peter Sloterdijk no dóna receptes, ni ensenya teràpies, però posa el dit a la llaga i fa pensar. Es pot llegir en la pàgina 171: "Se regalan todavía libros y uno se maravilla, cuando el Papa viene a Alemania, de que todavía exista el Papa. Cada cual hace su trabajo y se dice: sería mejor meterse de lleno. Se vive de un día a otro, de unas vacaciones a otras, de un noticiario a otro, de un problema a otro, de un órgano a otro en privadas turbulencias y en historia a medio plazo, agarrotado y al mismo tiempo distendido".

Un llibre que fa pensar. És massa fàcil enterrar-lo.